

DANSK RETSPOLITISK FORENING

Arbejdsgruppen vedrørende retssikkerhed i strafferetsplejen

København, den 8. marts 1979

Vedr.: Justitsministeriets forslag (nr. 89 af 29. november 1978) til lov om ændring af retsplejeloven m. v.

Den under Dansk Retspolitisk Forening nedsatte arbejdsgruppe vedrørende retssikkerhed i strafferetsplejen skal om nogle af de forslag, som har relation til strafferetsplejen, udtale følgende:

A. (ad nr. 91). Det foreslås at ophæve den nugældende bestemmelse (i § 965 c, stk. 4), hvorefter ankebehandlingen i en fra underret til landsret anket dom indledes med oplæsning af underrettens dom og af ankeskriftet.

Arbejdsgruppen finder, at dette forslag må afvises.

- a) Det siger sig selv, at i ankesager, der alene vedrører strafudmålingen, og hvor underrettens dom for såvidt angår bevisbedømmelsen således lægges til grund af begge parter, er underrettens dom selve grundlaget for ankesagens behandling, og dommen må derfor nødvendigvis ved sagens start gøres bekendt for alle, der deltager i ankesagens behandling.
- b) I sager, hvor anken omfatter bevisbedømmelsen og dermed selve skyldspørgsmålet, ligger det i sagens natur, at den ankende part ikke kan lægge underrettens dom til grund og derfor principielt må ønske, at landsretten behandlede sagen, som om den ikke havde været prøvet før. Dette kunne bedst tilgodeses ved, at alene anklageskriftet, men ikke dommen, oplæses. Da der imidlertid er tale om en ankebehandling, og da samtlige dommere vil ønske at kende underrettens dom, ikke blot i henseende til resultat, men også i henseende til præmisser og grundlag, vil det være helt urealistisk at tro, at sagen i landsretten kan behandles uden hensyntagen til den forudgående behandling i underretten. Allerede af hensyn til sagens tilrettelæggelse vil i al fald den juridiske retsformand lige fra ankens indbringelse

være bekendt med underrettens dom, medens domsmændene omvendt overhovedet ikke kender den. Problemet bliver derfor at sikre, at samtlige dommere – såvel juridiske som læge – på en så objektiv måde som muligt får forelagt sagen og på en måde, der sikrer, at samtlige dommere får den samme viden om sagen.

Dette gøres bedst – og formentlig kun – ved at underrettens dom straks ved domsforhandlingens begyndelse oplæses for alle og uden procederende kommentarer fra nogen af siderne.

Det bemærkes specielt, at en forelæggelse fra en af siderne – være sig anklager eller forsvarer – ikke vil kunne undgå at blive præget af den pågældendes placering i processen og i al fald vil kræve en supplerende forelæggelse fra den anden side – og under alle omstændigheder vil tage mindst samme tid som en oplæsning af dommen.

- c) Anklageskriftet er normalt (i al fald for det væsentlige) indeholdt i underrettens dom og i de få tilfælde, hvor anklagen for landsretten er forskellig fra anklagen for underretten, vil det minut, det vil tage at dokumentere indholdet af anklageskriftet for landsretten, rigeligt indvindes ved, at dommerne i landsretten fra sagens start ved, hvad de skal tage stilling til.
- d) Det er ikke arbejdsgruppens opfattelse, at det hidtil brugte system har været genstand for væsentlig kritik. Det er formentlig alene Glistrup-sagen, som har motiveret forslaget, men dansk retspleje kan naturligvis ikke indrettes efter enkeltstående, helt specielle sager.

Forslaget indebærer ingen besparelser eller tidsgevinst. Oplæsningen tager sjældent mere end ½ time, og kun en beskedent del af det samlede forløb. Uden oplæsning vil den øvrige del af domsfor-